

Vijfde rapport over Nederland [\[en\]](#) - [\[fr\]](#) - [\[dut\]](#)

Persbericht – 04.06.2019

In racisme gespecialiseerd toezichtsorgaan van Raad van Europa is bezorgd over xenofobe politieke retoriek en integratie van migranten in Nederland

Straatsburg, 04.06.2019 – De Europese Commissie tegen Racisme en Intolerantie ([ECRI](#)) heeft vandaag haar rapport over Nederland gepubliceerd. De ECRI is verheugd over het proces dat gaande is om meer gronden voor discriminatie in de Grondwet op te nemen en over het amendement op de Algemene Wet Gelijke Behandeling over discriminatie op grond van geslachtskenmerken, genderidentiteit en genderexpressie.

In 2016 is een nieuw Actieprogramma Antidiscriminatie goedgekeurd en vooraanstaande politici veroordelen het gebruik van haattaal publiekelijk. Gelijkheid en verdraagzaamheid zijn verplichte onderdelen van het burgerschapsonderwijs op scholen. Het Openbaar Ministerie (OM) heeft verschillende strafzaken tegen haatzaaiers gevoerd. Het OM en de politie werken samen met gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen (ADV's). De KNVB heeft regels opgesteld voor de aanpak van beledigende spreekwoorden tijdens voetbalwedstrijden.

Gemeenten hebben geïnvesteerd in intensieve integratieprogramma's voor nieuwkomers. De schoolresultaten van kinderen met een migratieachtergrond en Antilliaanse kinderen zijn aanzienlijk verbeterd. Discriminatie op de werkvloer is een speerpunt van de autoriteiten, die ook effectieve maatregelen hebben getroffen in de strijd tegen uitbuiting van uitzendkrachten door uitzendbureaus. Het beleid om het aantal traditionele standplaatsen voor Roma af te bouwen, is stopgezet. De houding ten aanzien van lhbtj-personen wordt steeds beter.

Toch zijn er ook kwesties waarover de ECRI zich zorgen maakt. De wetgeving tegen hatecrime en discriminatie biedt onvoldoende mogelijkheden voor ontmoedigende sancties. Niet alle ADV's zijn onafhankelijk en organen voor gelijkheid hebben onvoldoende middelen.

Het politieke debat in Den Haag en de berichtgeving in de media worden nog steeds sterk beïnvloed door xenofobe taalgebruik en bangmakerij, en politici spreken openlijk over racistische overtuigingen en biologische superioriteit. Veel haattaal staat langere tijd online. Veel mensen uit minderheden voelen zich uitgesloten door dit vijandige taalgebruik. In de onderzochte periode waren er ook veel door haat ingegeven aanslagen op moslims, moskeeën en lhbtj-personen. En er zijn nog steeds antisemitische spreekwoorden tijdens voetbalwedstrijden.

In het herziene integratiebeleid van 2013 werd de integratielast verlegd naar de nieuwkomers. Zij moeten sindsdien zelf voor hun onderwijs betalen en daarvoor leningen afsluiten. Het slagingspercentage van het inburgeringsexamen daalde drastisch. Datzelfde geldt voor de prestaties op het gebied van de taalvaardigheid. Kinderen met een migratieachtergrond en Antilliaanse kinderen blijven oververtegenwoordigd in het speciaal onderwijs. Ze worden onevenredig vaak ingeschreven voor de lagere niveaus van het voortgezet onderwijs en hebben moeite met het vinden van een stageplaats. De werkgelegenheidskloof waar deze groepen mee te maken hebben, wordt niet kleiner. Dat komt deels door discriminatie. Arbeidsmigranten lopen nog steeds het risico op uitbuiting en Roma hebben nog steeds een onderwijsachterstand, met als gevolg slechte werkgelegenheid, armoede en uitsluiting.

Uit recent onderzoek blijkt dat 61% van de respondenten met een Noord-Afrikaanse achtergrond en 43% van de respondenten met een Turkse achtergrond hun laatste aanhouding door de politie als etnisch profileren hebben ervaren. De wetgeving en het handelingskader hiervoor zijn te vaag.

De ECRI doet de Nederlandse autoriteiten een aantal aanbevelingen en verzoekt prioriteit te geven aan de volgende twee specifieke aanbevelingen, waarnaar binnen twee jaar een tussentijds vervolgonderzoek zal worden gedaan:

- Ontwikkel een integratiestrategie en actieplan waarin expliciet wordt benoemd dat integratie een tweerichtingsproces is en waarmee de hele samenleving wordt gestimuleerd inburgering te ondersteunen.
- Neem in het Actieplan Arbeidsmarktdiscriminatie indicatoren en meetbare streefdoelen op.

De ECRI adviseert de politie en het OM ook mensen uit minderheden vaker een helpende hand te bieden. Verder zouden ze mensen moeten aanmoedigen aangifte te doen over haatzaaien, zouden ze ervoor moeten zorgen dat haattaal op internet snel wordt verwijderd en zouden ze maatregelen moeten treffen om etnisch profileren te voorkomen. De autoriteiten zouden ook de kloof tussen de schoolresultaten van kinderen uit minderheden en die van andere kinderen moeten verkleinen en ze zouden moeten overwegen Roma-mediators te benoemen. Tot slot zouden ze moeten werken aan de bevordering van wederzijds respect op scholen, ongeacht seksuele gerichtheid en genderidentiteit.

De Europese Commissie tegen Racisme en Intolerantie (ECRI) is een toezichtsorgaan voor de naleving van de mensenrechten en is gespecialiseerd in vragen rond de strijd tegen racisme, discriminatie (op grond van "ras", nationale of etnische afkomst, huidskleur, burgerschap, godsdienst, taal, seksuele gerichtheid en genderidentiteit), vreemdelingenhaat, antisemitisme en onverdraagzaamheid. De ECRI brengt verslagen uit en doet lidstaten aanbevelingen.

Ga voor meer informatie over de ECRI naar: www.coe.int/ecri

Contact: [Giuseppe Zaffuto](mailto:Giuseppe.Zaffuto@coe.int), woordvoerder/Media Officer, + 33 3 90 21 56 04